

2011 rakamları Bursalı büyük şirketler için erken uyarı alarmıdır

---

Celal SÖNMEZ
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Bursa, köklü girişimcilik kültürü ile Türkiye'nin en önemli sanayi merkezlerinden biri. Küresel arenada rekabet gösterme becerisine haiz şirketlere ev sahipliği yapıyoruz. Bu nedenle 1997'den bu yana sürdürdüğümüz Bursa'nın 250 Büyük Firması Araştırması, hem kentin hem de ülke ekonomisinin seyri açısından kilit önemde bilgi barındırıyor.

Büyük şirketlerimizin 2011 yılını nasıl geçirdiği sorusunun, küresel krizin özel sektör bilanço ve davranışlarını nasıl etkilediğini göstermesi açısından ayrı bir önemi var. Bursa ilk 250 şirketleri geçen yılı 51.5 milyar lira ciro ile tamamladı. Enflasyondan arındırıldığında 2010 yılında reel olarak yüzde 10.5 artan ciroların 2011'de yüzde 14.7 büyüdüğü ortaya çıkıyor. Yani Bursa'nın 250 büyük şirketi ciroda, geçen yılı yüzde 9.2 büyüyen Türkiye ekonomisinden daha yüksek büyümüş.

Ancak katma değer ve ihracat konusunda performansımız düşük. 2010 yılında yüzde 14.4 büyüme gösteren reel katma değer artışı 2011'de yüzde 7'ye inmiş. Bursa'nın en büyük 250 işletmesinin ihracatı 2011 yılında yüzde 10,3 oranında büyürken bu alanda yüzde 18,5 olan ülke artışının altında kalmış. İhracat konusuna özel bir vurgu yapmakta yarar var. İhracatının önemli bir kısmını AB ülkelerine yapan Bursa, Euro bölgesindeki krizden en çok etkilenen kentlerin başında geliyor. İlk 250 büyük şirketimizin satışları içinde ihracatın payı 2006 yılında yüzde 25, 2007'de yüzde 28, 2008'de yüzde 31, 2009'de yüzde 25 ve 2010'da yüzde 24 iken bu oran 2011'de yüzde 21'e düştü. Bu gerilemede hem iç pazarın daha cazip oluşunun hem de ihracatımızın yarısını gerçekleştiren otomotiv sektörünün AB pazarında yaşadığı zorluğun etkisi var. Bursa ihracatında AB ülkelerinin payı 2010 yılında yüzde 78 iken, bu rakam geçen yıl yüzde 68'e indi. Yalın gerçek şu ki, şirketlerimiz giderek daha az ihracat yapıyor.

Büyük resme bakınca geçen yıl Bursalı büyük şirketlerde satışların ve çalışan sayısının arttığını ancak satış karlılığının ve verimliliğin düştüğünü, ihracatın gerilediğini, borçluluğun bir miktar arttığını söylemek mümkün. Rakamlar bir yandan küresel krizden çıkış döneminde Bursalı şirketlerin direncini teyit ediyor ancak diğer yandan, daha sağlam bir gelecek için verimlilikten ihracatta ülke çeşitlendirmeye kadar pek çok önemli adımın atılması gereğine işaret ediyor.

Herkesin üzerine düşen mesajı alacağını umuyor ve Bursa ekonomisi için önemli bir veri seti olan İlk 250 Araştırması'na emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.